

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRĂȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuși, cetățene, și pentru
tine, la libertate, legalitate și cinste.

Reorganizarea desp. Braşov al „Astrei“

In fine, după oarecari trăgănări, s'a ales Duminecă noul comitet al despărțământului Braşov al „Astrei“, chemat pe baza statutelor și regulamentului votate în adunarea dela Reghin, să dea o nouă viață vechiului nostru șezământ cultural în acest colț de țară.

Cei vre-o 60 intelectuali intruniți Duminecă în aula istorică a liceului „Andrei Șaguna“ — deși puteau fi mai mulți — au dat o frumoasă dovadă de interes și dragoste față de scopurile „Astrei“. Vom reține aici câteva momente dela această adunare.

S'a remarcat cu deosebire prezența unui mare număr de medici, cari prin inserierea lor în șirul membrilor Asociațiunii, aduc, fără îndoială, un valoros aport moral și cultural Asociațiunii noastre. Constituți în secție medicală cei 26 medici români din ținutul Braşovului vor putea desfășura în cadrele „Astrei“ cea mai binecuvântată activitate prin conferințe publice și deseindri în casele oamenilor, mai cu seamă în zilele postbelice de astăzi, când atâtea flagele rod trupul și moralul țărânilor noastre, obiectivul principal al preocupărilor „Astrei“.

De noul președinte d-l profesor *Axente Banciu* se leagă deasemenea cele mai frumoase nădejdi. Vechiu și distins profesor, om de inimă și cu multă dragoste pentru țărânilor, d-sa intrunește toate calitățile ca să poată prezida cu succes acțiunea de reorganizare a „Astrei“, dacă cei grupăți în jurul său îi vor ști da tot concursul lor.

Având o bogată experiență în ceea ce privește viața noastră de toate zilele — care în deosebi aici în Braşov a fost expusă multor fluctuațiuni și decepțiuni,

d-sa în cuvântarea pe care a rostit-o după efectuarea alegerii noului comitet n-a făcut promisiuni spunând cu toată francheța că promisiunile s-au cam „deochiat“. În schimb însă a lansat două apeluri, cari dovedesc concepția sănătoasă pe care o are d-sa față de scopurile urmărite de „Asociațiune“.

Conduc de principiu, că numai o societate bine încheșată și cu numeroși membrii poate via, a formulat propunerea practică, ca fie-care din membrii prezenți la adunare să mai câștige câte 5 membrii activi sau ajutători din cercul familiei lor sau al cunoscuților lor, iar dintre aceștia iarăși fie-care câte un membru nou. Urmând acest apel, care atât de ușor s'ar putea duce la îndeplinire, fiind vorba de niște taxe anuale de 10 — 50 lei, cei 60 intelectuali intruniți, câștigând fie-care încă câte 10 membri noi, s'ar vedea deodată în fața

unui număr de 600 membri.

Al doilea apel formulat de d-l profesor A. Banciu a culminat în dorința de a pune în circulație cartea românească, devenită astăzi în urma crizei hârtiei și a tiparului atât de scumpă; iar pentru soluționarea acestei importante chestiuni a propus să se pună prin contribuții benevole în bani și cărți temelie unei *biblioteca de împrumutat cărți*, care să fie pusă la dispoziția celor mulți setoși de carte, dar săraci.

Iată două propuneri, cari constituiesc un salutar început de reorganizare și refacere culturală.

Mai adăugând că tinărul cand. de profesor *I. Colan*, noul secretar al secției Braşov al „Astrei“, s'a distins ca președinte al Cercului studenților din Țara Bârsei prin activitatea sa culturală și socială la sate și orașe, legăm cele mai frumoase nădejdi de reorganizarea despărțământului Braşov al „Astrei“.

Adunarea de Duminecă fie într'un ceas bun!

E trist.

Intr'un număr trecut „Vitorul“ — cu intenția ca să lovească unde nu poate ajunge — își făcea titlu de glorie din faptul că parlamentul actualului guvern liberal a votat suma necesară pentru ținerea conferințelor d-lui Iorga în străinătate.

Cât au dat însă din pungile lor stăpânii capitalului săracilor noastre țării bogate pentru scopul patriotic, pe care-l urmărește d-nul Iorga?! Nimic mai mult decât fiecare nevoiaș contribuabil supus la impozite!

Dar alta:

Atât în numărul oficiosului guvernamental în care se află „titlu de merit vizat“ cât și în numărul consecutiv al aceluși ziar, d-l Iorga este arătat ca un „ne-bun“ demn de „cămășă de forță“.

E trist, când „ilustrările liberale“, „epocalii bărbați al omenimei“ își găsesc un merit în faptul, că trimit un „astfel de om“ să facă propagandă țării în străinătate, iar ei se pierd acasă în mișcări și acte cari subminează temeliea statului.

Cine-l nebunul? Cel atacat, sau cel cari atacă?!

O declarație a prințului Carol

Principele Carol a dat ziarului „Times“ din Londra, următoarea declarație: „S'rișă cu propria sa mână și pe care o traducem literalmente:

„Nu pot răspunde cererii pe care mi-o faceți.

„Tot ceea ce se publică, în afară de comunicatele oficiale sunt fantezii, sunt zăncucii.

„Mă miră că ziare serioase publică pe seama mea notițe extravagante, cari sunt rodul unei propagande subversive care se face împotriva familiei mele și împotriva mea.

„Această propagandă vine dintr'o sorgintă bine cunoscută, pe care zărele ar trebui să și facă o onoare de a o ignora.

„Asta-l tot ce pot să spun.“

(semnat) Carol.

O expediție sovietică la polul nord Instruțiile științifice din Leningrad au înaintat sovietului comisarilor poporului din Moscova un elaborat conținând planul unei expediții sovietice la polul nord. Rusia proiectează arborarea unui steag roșu în țările de gheață.

CRIZA PRESEI ARDELENE

Un articol al d-lui prof. univ. dr. I. Lupăș

Excelenta revistă clujească „Societatea de mâine“ publică în numărul său de Anul Nou cu titlu de mai sus, următorul articol, detorit istoricului nostru, profesorului universitar *Dr. I. Lupăș*, din care se desprinde toată tragedia presei românești din Ardeal:

„Almanahul presei române“ (1926) publicat la Cluj sub îngrijirea sindicatului ziaristilor ardeleni și bănățeni, aduce câteva contribuțiuni de valoare, deși cam fragmentare, pentru cunoașterea trecutului și prezentului ziaristicii românești din Transilvania. Din contribuțiile relative la trecutul apropiat e de interes deosebit copionul despre serviciile pe care le-a adus ceuzul național *presa ardeleană în pribegie* (1915 — 1919) prin înființarea unui număr considerabil de ziare și revista conduse în spiritul hărtărit al luptelor și revendicărilor politice-culturale.

După izbucnirea războiului o seamă dintre cei mai buni ziaristi ai Ardealului refugindu-se în capitala României, eu știut face să fie ezitat cuvântul lor, prin care își găsesc expresiune credincioasă durerea și speranța fraților subjugati. Iar mai târziu, după ce Rusia a intrat în faza revoluționară, aceiași ziaristi români din Ardeal au alergat cu înăsușire în ajutorul fraților basarabeni, colaborând la opera de naționalizare culturală și politică a provinciei înstrăinate, dintre Prut și Nistru.

Prin exodul statelor condeie vigoase, câte au părăsit Ardealul în anul 1914 — 16, evident că presa românească de aci a pierdut câteva din cele mai bune forțe. Astfel criza presei ardelenice o putem declara ca deschisă chiar din vara anului 1914, deodată cu izbucnirea războiului. Loviturile justiției maghiare, internările și deportările, de care au avut parte aproape toți cei care îndrăzniseră să mai spană câte un cuvânt sincer și hotărât în coloanele vre-unui ziar românesc, urmau să dea acestei prese lovitura de grație, în preajma intrării României în războiu sau imediat după retragerea armatei române din Transilvania. Zărele românești, cari au reușit să-și continue apariția și în anul de grea încercare 1916 — 1918, au înțeles în multism chinurilor sau într'o renunțare dureroasă la demnitățile care formase mai înainte prestigiul presei naționaliste din Ardeal. Dour singur „Drapelul“ din Lugoj, dacă mai putea să strecoare printre rânduri sau în cadrele vre-unei anecdote și ghicitori inofensive câte o aluzie iavioară sau câte un cuvânt de încurajare pentru cetitorii săi. Altfel spus aceasta avea să o plătească mai târziu așa de scump directorul „Drapelului“, prin suferințele terribile angușate din Seghediu, de unde nu-

mai revoluția izbucni în Octombrie 1918 l'a putut libera.

În preajma edemării dela Alba-Iulia a început să reapară „Românul“ din Arad, a lui oarecare avânt „Gazeta Poporului“ din Sibiu și s'au ivit în mai multe centre culturale din Ardeal inițiative de ordin ziaristic româneesc. Dar încercările de a readuce presa ardelenă la înălțimea și înflorire, pe care o atinsese în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și la începutul celui următor, până în 1914, nu au putut da rezultatul dorit, nici după ce s'au întors acasă ziaristii pribegi.

Criza presei ardelenice a continuat, fiindcă o mare parte dintre cei care contribuiseră, în deceniile amintite, fie cu munca lor, fie cu spiritul lor de organizare și de sacrificiu, la progresul și prestigiul ei așă de accentuat, erau chemați să-și dea acum oboșul la opera grea de organizare politică și culturală a Transilvaniei sub regim românesc. Când a început să apară la Sibiu în 1919 „Patria“, mulți credeau că va fi posibilă o concentrare a tuturor forțelor și talentele ziaristice, măcar în măsura în care se realizase această prin gruparea în jurul „Tribunei“ și mai târziu, în jurul „Românului“ din Arad. Dar s'au înșelat în așteptările lor. Abia în zilele mari, dacă mai aveau clienții acestui ziar bucuria de a se înfățiși cu numele scriitorilor politici pe cari îi îndrăgiseră din timpul luptelor contra guvernelor ungurești, îmbrățișată la început cu toată încrederea din partea publicului ardelenesc „Patria“ — a ajuns în situația neplăcută de a vedea micșorându-i-se numărul abonaților și cetitorilor. Va fi contribuit la aceasta și rivalitatea, destul de primejdioasă pentru ea, a cotidianului „Voința“ care începu să apară la Cluj, cu sprijinul bănesc al unui consorțiu financiar și cu colaborarea plină de promisiuni a unui grup de scriitori dintre cei mult apreciați. E regretabil însă, că din fuziunea „Voinței“ cu „Patria“ n'a putut isvoră un nou avânt pentru această din urmă.

Ce să mai spunem despre celelalte cotidiane românești ale Clujului? Partidul poporului a făcut modeste încercări prin cotidiene de scurtă durată „România“ și „Gazeta Ardealului“, iar partidul liberal prin „Lăfrășă“, fără a putea trezi însă în masele cetitorilor vre-un interes mai viu pentru aceste întreprinderi ziaristice. E deosebit de semnificativ și tot așa de concludent faptul că acest din urmă cotidian a trebuit să apună tocmai în timpul guvernării partidului politic, care i-a dat ființă.

Până când presa ardelenă românească se sfârșă astfel sub povara unei crize care amenință a deveni permanentă, presa mi-

noritară înregistrează succese apreciable în organele cotidiene sârbești din Sibiu și Brașov, fie prin cele ungurești din Cluj, Oradea, Arad și Timișoara. Numărul muncitorilor pregătiți și bine înarmați sporește în ochii presei minoritare, iar în al celei naționale-românești a scăzut, din cauza împrejurărilor schitate mai sus, și continuă să scadă.

În fața acestor situații toți factorii cu simț de răspundere pentru direcția, în care se face educația cetățenescă extrascolară, își vor înțelege oare datoria de a lua fără întârziere măsurile necesare pentru înălțarea unui cotidian românesc, care să nu fie în serviciul partidelor, ci deasupra lor, spre a îndeplini în spiritul gârfoselor tradiții zărilor ardelenice, cu seninătate și devotament misiunea de a împărtăși educație națională-patriotică și morală-creștinească nu numai noilor, ci și vechilor cetățeni ai României întregite? Statul înasul nu va putea conștii, ca datorită lui de a sprijini, îndruma și controla educația cetățenilor să fie limitată numai la școală, la biserică, la casarmă și la câțiva societăți culturale, ci va trebui să o extindă fără întârziere și asupra zărilor care e școala tuturor.

Fiind presă ca un veritabil dinamometru al vieții naționale și de stat, evident că orice criză a ei trebuie să pună pe gânduri pe toți cei datori a îngriji de buna îndrumare a trăitorilor obștești, îndemându-i să ia măsurile potrivite pentru îndreptarea răului și pentru evitarea consecințelor feneate, cari pot izvorâ din perpetuarea lui.

Ar fi cazul să încheiem cu tradiționalul avertisment: *vident consules*, dacă în zilele noastre *consulii* ar mai avea urechi de auzit și pentru altceva decât pentru stridentă muzică de partid.

In atențiunea cetățenilor.

Până la 1 Februarie a. c. înscrieți-vă în listele electorale comunale și județene, cu drept de contestație până la 10 Februarie, în baza art. 158, din legea pentru unificarea administrativă, urmând ca la această dată să se încheie listele permanente.

Plecarea d-lui N. Iorga în streinătate

După d-l prof. N. Iorga a luat cuvântul d-l Ionu Maniu rostind următoarea cuvântare:

Declarațiile d. I. Maniu

Afiac mișcat de cuvintele d-v. via d-le profesor și prezident să vă urez călătorie bună. Știu folosul ce va rezulta prin lumina ce o veți răspândi pentru cultura românească și prestigiul științei românești. Ca toate acestea regret îndeplinirea d-v. și doresc să vă reînnoiești cu bine dar cât de iugrăb.

O perfectă armonie în sânul partidului

Mângăierea noastră e că lipsa va fi de scurtă durată și sufletul și gândul d-v. va fi cu noi precum și al nostru va fi cu dv. Vă mulțumesc pentru cuvintele emise ce mi-ai adresat, prin care se va confirma din nou fealitatea opiniei publice seice noi atât de bine știm că în conlocuarea noastră dela norocoasă fuziune ce-am făcut, n'a întunecat-o nici cel mai mic noar, ci a fost încălzită de razele calde ale unei desăvârșite înțelegeri.

Introducerea ideii naționale

Sunt mulțumit de momentul când am făcut fuziunea cu d-v. și cu partidul d-v. pentru că prin ea mi s'a realizat pe deplin dorința și speranța de a putea încheia arma puternică politică în scopul înlăturării sistemului politic corupt de azi și întronarea ideii naționale și democratice.

Dacă în serviciul acestei idei am știut să ne înțelegem când ne despărțiam hotărâre și am știut să luptăm umăr la umăr, când ne puteam vedea atât de rar, cu atât mai mult vom putea azi încheia frățeste în cadrele aceluiași partid mare și puternic cum nu a mai avut viața politică românească. Lupta noastră astăzi este mai dureroasă pentru că trebuie s'o ducem în contra propriilor noștri frați întunecați la minte sau răi la inimă. Dar este și mai înălțătoare pentru că ne dă nădejdea zdrobirei jagului de corupțiune și reacțiune care ne apăsă și aducerii pe cale bună a celor de un sânge cu noi.

Vinovatul în chestiunea succesiunii la tron

În fața situațiilor triste în care

se găsește viața publică a țării noastre și în fața tragediei înlăturării la legătură cu succesiunea la tron, al căror martor am fost zilele acestea, avem o singură datorie, de a arăta opiniei publice că marele vinovat al acestor triste întâmplări este guvernul liberal în frunte cu d. I. I. C. Brătianu.

Răspunderile

Nu-i permis să admitem nici un fel de diversitate care ar putea distraga atențiunea opiniei publice dela chestiunea răspunderii guvernului actual și dela îndatorirea noastră a tuturor de a produce înlăturarea lui fără întârziere.

Schimbarea succesiunii la tron este un fapt împlinit dar asupra cărui a nu trebuie să insistăm; rămâne problema stabilirii răspunderii și a înlăturării guvernului vinovat care trebuie să o pretindem cu toată energia dela Suvran în interesul Șt. al Țării și al Dinastiei.

Apropierea cu partidul țărănesc

Nu înțelegem să facem lucrurile jumătate; vrem o politică întregă și nouă de guvernare națională și democratică. Vrem să avem noi tovarăși la această luptă; dară nu-i vom găsi o vom duce și singuri.

Am felicitat frățesc în acest scop partidul țărănesc și nu cred că ea va fi refuzată. Am felicitat-o totuși cu înțelegere și cu simț de măsură fiindcă avem aceeași idee națională, aceeași năzuială democratică, mai mult, același program politic.

N'am luptat nici odată, nici d-v. nici până am fuzionat și nici după acest important eveniment, pentru scopuri vremelnice și pentru mici interese izolate. Nu vom fi nici de astăzi conduși de mici considerenți și de aceeași fante marș.

Îndată ce suntem înțeleși asupra programului politic greutatea mare este înlăturată și cine ne-ar putea împiedeca să facem o înțelegere durabilă pentru care punem toată năzuială.

Atitudinea și finta noastră sunt clare. Nu-tuburați și nerezinați de evenimentele ultimelor zile care nu aparțin preocupărilor noastre politice și vieții noastre de partid vom lupta pentru înlăturarea guvernului de astăzi

și a sistemului său politic înlăturând la formulă bizantină care au rămas fără acțiune veacuri de-a rândul, și pentru întronarea unui nou sistem de guvernare sub regimul cărui să se poată țării și să poată a duce roadele lor arborii țării și vânoși, dar totuși experimentați al unei noi vieți politice.

O urare d lui prof. Iorga

Dorindu-vă deplină succes în munca culturală din străinătate, vă urăm întoarcere grabată și norocoasă.

Îmi reamintesc proverbul românesc: „să mîlture fiecare înaintea casei sale și va fi curăț străda”. Veți contribui la strălucirea la curățenia morală a țării noastre neam omenesc, dar trebuie să facem să dispară imoralitatea în primul rând în țară. Veniți deci curând acasă ca, cu mintea d-v. vînoș să lucrați la curățirea vieții morale și politice a țării noastre. Veți găsi aici tovarăși și lebură înălțătă și gata de luptă.

Noul tarif poștal intern

Direcția generală a poștelor ne rogă să publicăm în foaie telegrafică poștal intern, care a fost sporit pe 1 Ianuarie.

Scrisorile 3 lei primale 20 grame și un leu fie care 20 gr. în plus.

Cartea poștală 1 leu.
Cartea poștală ilustrată 2 lei.
Jurnalele, publicațiile periodice, cărțile didactice, literare și științifice 10 bani de fiecare 50 grame. Cei alții împărțite 50 bani de fiecare 50 gr.

Problema de mărfuri până la 100 grame 2 lei și de fiecare 50 gr. în plus câte 50 bani.

Hărțile de afaceri până la 250 gr. 3 lei și de fiecare 50 gr. în plus câte 50 bani.

Francarea pentru scrisori, cărți poștale, jurnale, imprimite, probe de mărfuri și hărțile de afaceri este obligatorie la prezentare; cele nefrancate s'au rebut. Cele necomplet francate se facără la destinație su dublu taxă lipsă și cu un minimum de 2 lei.

Taxa de recomandare 6 lei.
Taxa adevărului de primire și a fostei de reclamații 6 lei supra taxa de ramburs 1 leu până la 500 lei, 2 lei până la 100 lei și 5 pentru rambursurile mai mari de 1000 lei.

Aceleași suprataxe se aplică și rambursurilor la mesagerii.

Taxa cartonașului mandat 3 lei, iar restul taxelor la mandate pentru valoare rămân neschimbate.

Taxa pe greutate la masaș 8 lei de kilogram; pentru coliele cu cărți didactice, literare și științifice, 4 lei de kilogram.

Taxele pe valoare deslăvă sunt neschimbate. Fostul 4 lei de fiecare 5 kg. sau fracțiune.

Taxa vizatului de soare 3 lei.
Taxa telegrafică pe cuvânt 1 leu, iar pentru telegramele de presă 50 b. n.

Taxa de înălțare a unui post telefonic până la 3000 lei.

Taxele de abonament neschimbate.

Convorbirile telefonice la raza comunală 4 lei, în interiorul județului 10 lei; cu județele vecine 20 lei; cu județele melioritate 40 lei, iar o convorbire urgată triplu taxelor de mai sus.

Taxa de noapte pentru telegraf și cea de sărbătoare pentru poștă, telegraf și telefon 5 lei.

Direcția generală a poștelor a trimis o circulară tuturor oficiilor poștale din țară că începând dela 15 Ianuarie, echivalentul francului aur a fost sporit dela 40 lei, la 45 lei.

Începând dela acea dată, se vor calcula taxa telegrafică externă, convorbirile telefonice externe, și mesageriile externe pe cursul de 45 lei francul aur.

Patriotismul Românilor din America

Luând exemplul dela populația noastră din America, Români grupăți în jurul zărilor „România”, din America, au făcut apel la populația românească astatore acolo, ca fiecare ban român să s'absoarbă o samă oarecare, după putință, pentru achitarea datoriilor de război, ale României în America.

În luna Decembrie a. t., o delegație română, în frunte cu d. Tuleșcu, ministru nostru la Londra, a arătat ca aceste datorii să ne achitate în timp de 62 ani, cu o dobândă de 11%.

Asociat „România” prevăde colectarea unei sume de cel puțin un milion dolari, spre a se putea achita datoriile pe premii cinci ani.

Prin subscrierea se vor face români din America la primul rând vor servi interesele țării noastre din România, care în reul acesta va fi scutită de impunerii împovărătoare de către stat.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau înainte.

Raportul comit. desp. Brașov al „Astrei”

de Dr. I. Blaga.

Onorată adunare generală,
Cred, că stăm în pragul unei noue epoci în viața vechii noastre instituții, a Asociației pentru cult. și liter. pop. rom. din Transilvania, a epocii, se poate zice, de renaștere cerate de înaltele probleme ce ni se impun, cu deosebire nouă Românilor din Transilvania în arma vremurilor, pe cari ne a învrednicit Dumnezeu să le ajungem.

Se vede, că am ajuns deja în dezvoltarea vieții noastre naționale, sociale și culturale la stadiul de împlinire, trecând peste cel de frământare și de agitare de alte multe probleme și preocupări ce s'au ridicat în urma unirii noastre naționale și etnice.

În urma aceasta cred, că cu toții simțim momentul norocos și pentru despărțământul nostru având să se reorganizeze pe un nou răsmp de 5 ani, pe baza normelor noului Regulament votat anul trecut la adunarea dela Reghin și cu deosebire în o nouă atmosferă de avânt și de interes

pentru prablonele Asociației noastre.

În perioada expirată s'au în tîmplinat multe creatăți, cari au împiedecat puterea de desfășurare a activității dorite a despărțământului nostru.

Înseși felul organizării cerut de vechiul Regulament, cu un comitet compus din toți membrii fondatori și pe viață ai Asociației din cercul Despărțământului, — pentru noi numărând aproape 50 de însi, pe cari nu-i puteai întrați în ședințe; lipsa generală de interes produs de împrejurările vieții intelectualelor noastre, preocupări și apăsări de atâtea alte datorii și năczări, lipsirea apoi totală de ajutorul acelei persoane, care trebuia să fie sufletul activității despărțământului, a secretariatului, toate îndatoririle rămânând în sarcina directorului, care, noroc, a mai fost ajutat de d. Inspector Orghidan, cooptat ca vice-presedent.

În urma împrejurărilor ace-

tora activitatea Despărțământului propriu al Brașovului — celelalte plăși ale județului având după Regulamentul în vigoare până acum, să-și organizeze ele înseși despărțăminteile lor, cum sa și întâmplă, — a trebuit să se mărginească la cele mai importante dintre problemele dictate de trebantele vieții Brașovului. Între acestea au fost cu deosebire conferințele și aranjările, manifestările culturale și naționale dela sărbătorile noastre naționale.

Conferințele fiindu-se în tot decursul ierării și primăverii, în fiecare Daminecă, aranjarea lor, ca și îndatoririle, cari arman în mod firesc la legătură cu acelea, au dat nu puțin de lucru acelor vreo 2-3 persoane, cari s'au ocupat de deslegarea lor. Dar aici nu mai prea rămânea timp pentru a se lădrama activitatea, în decursul răstimpului conferințelor, și în alte direcțiuni cu ajutorul și munca aceluiași persoane. Conferințele piate în Brașov și-au avut importanța lor vrednică de apreciat. Ele au răspuns unei probleme, care se impunea în mod imperativ pentru Brașov, unde s'a adunat un foarte numeros și valoros

element intelectual românesc venit din toate părțile țării, cărui trebuia să i se dele prilegiu de concentrare și de cimentare sufletească și de preocupări serioase. Conferințele de acum doi ani cu subiecte asupra raporturilor noastre cu naționalitățile țării, urmând un scop special, răscătat de înseși problemele serioase ale statului nostru. Și la vede ea viitoarelor conferințe am luat deja contact cu d. președintele al Extensiunii noastre și din Cluj. Am ragat pe d. președinte, ca intracă e posibil, să fixeze o dată zi săptămânală lăsându-ne Daminecă pentru aranjările avute la vedere pe sama poporului. Am mai propus ca seria conferințelor anului acesta să se înceapă numai după sărbătorile Crăciunului, având pentru poștul Crăciunului conferințele d-lui Ionel Șteianescu.

Pentru anul acesta am pus în curs, organizând un comitet de acțiune special, și măsurile de aranjare de zători pentru dezvoltarea morală și culturală a poporului din Șcheia. Comitetul se organizează deja din primăvară, după încheierea ciclului de conferințe al Extensiunii naționale.

veritate, se stabilesc și programul pentru mai multe serbări și se fusesse și terminalul încheierii, dar urmând Daminecă de Daminecă s'au de maiatari ale diferitelor organizații populare și a altor societăți, pentru cari poporul nostru din Șcheia are o deosebită putere de apreciere, ne am văzut pași în imposibilitate de a executa programul și le-am amânat.

Astăzi zătorii fără încheiate în poștul Crăciunului, cu destul de multă încheiere și zători. Cele piate deja ne îndreptățesc în buna speranță. S'înțelege de intelectualii n'au fost nici acestea deloc încercate, deși se făcuse apel și la sprijinul lor moral. Ele vor continua până la sezonul malatarilor.

— Sfârșitul în anul viitor. —

Întrând în noul an, rugăm pe abonații noștri să-și achite restanțele și să-și reînnoiască cât mai iugrăb abonamentul, ca să nu fim siliți a le sista trimiterea ziarului.

Cu toată urcarea pretului hârtiei și a timbrării ziarului, abonamentul rămâne neschimbat; anual 350 lei, iar 1/2 a 180 lei.

Din viața evreilor

— ANECDOTE SPIRITUALE. —

Anecdotile, în viața omului civilizat, au importanță lor. Numai cei cari sânt „pătrunși” de gravitatea situațiunii lor, aceia pe cari un inteligent compatriot, jurist eminent, Ștefan Aulim, îi numea, (într-o reuniune unde toți eram legoși cualeste printr-o comuniune de spirit), „des personages à la hélise grave”, aceia trec prin viață fără ca vreodată surâsul să le fi încrețit obrăzii. Mentalitatea lor este contrarie spiritului latin. De aceea fmi voui permite să presar corespondența mea și cu lucruri mai amuzante.

Fondul de adevăr nelipsind din ceea ce voui spune, evident că inteligenții cetății oi „Gazetei” vor aproba feiul meu de-a la vorbi.

Să le spun, așa dar, câteva anecdote din viața evrească, atât de prețioase pretalindând și cari, departe de a dauna spiritului și reputației minorității israelite, dau o dovadă de finețea intelactului lor.

Într-o gară, trenul era pe punctul de a pleca. Un om grăbit a lerga de lungul trenului strigând: Silbermann, Silbermann! Din toți călătorii, unul singur, un Evreu, a scos capul pe ferestră. Cel de pe peron văzându-l, l-a apucat două palme puternice. După aceea a plecat liniștit și trenul s'a pus în mișcare. Călătorii din compartimentul celui pălmuit se uitau mireli văzând pe tovarășul lor de drum că rădea cu hohote. Mă rog, de ce râdeți? — În a trebuit unii din ei. — Cui, nu pricepeți? — a replicat mirat pălmuitul. Răd pentru că eu nu sânt Silbermann și mă gândesc ce eap a trebuit să facă pe soama care m'a pălmuit crezând că pălmuia pe Silbermann și la realitate mă pălmuia pe mine.

Au epurii vre-o trei volume de Histoirea evreiesc, cari cu un enorm succes, poporul francez pavilionându-se pentru glumele spirituale.

Altădată, la o întualire de oameni bogăți fuseseră invitați și doi evrei comercianți, a căror cinste era sem bănuț. Cum după reuniune, avea să aibă loc o gustare, evreii noștri s'au învilit să stergeleasă fie-care câte ceva din orginătoria emfiteiozului și apoi să împartă frățeste. Involaia a fost făcută. Este vorba însă dacă a fost învilit până la sfârșit. Ori, se s'a întâmplat? Unul din cei doi tovarăși stergeleasă trei tasăniuri de arginți și le băgase în buzunarul dinăuntru al sacoului. Cei doi observând, a srezut nimertit să-i amintiască angijamentul. Văzând că-i răspunde băjos, ba îi și spune că fie-care lucrează pentru sine, și-a pus în gâd să se răzbuac. Răzbuarea a fost genială.

Pe când conversațiile pierduse seriozitatea și fie-care căuta să distreze pe ceilalți, evreul păcălit se sculă și spuse: Nu am nial un talent artistic, așa că nu vă pot amuza, dar știu unele mici trucuri esamatoriei destul de frumosse. Dacă mi doși vole, am să vă arăt ceva care nu se vede a-desea. Doși mi, însă, trei tacămuri de arginți. Tacămurile s'au adus. Atunci evreul, adresându-se comesenilor, le-a spus: Vedeți aceste tacămuri? Le puia în buzunarul dinăuntru al sacoului meu. Unde voiși să le găsiți? Voiși să treacă imediat în buzunarul domnului din față? Trebuie să adaug că în față era tocmai tovarășul care-l păcălise.

Și, numai decât, în buzunarul indicat s'au găsit cele trei tacămuri. — Dar evreii noștra a păstrat — pe celelalte, fiind că esamatoria nu avasese nevoie

să i le scoată și dia buzunarul său.

O altă anecdotă este povestită de bătrăul Clemenceau. Erau trei evrei, cărora tatăl lor, pe patul de moarte, le spusese să-i pună, fie-care câte o mie de franci, în sacușii. Copii promisese și într'adevăr s'au învilit de cuvânt. Dastul să vedem cum. Cel dinăuntru s'a aplecat, a sărutat mâna tatălui său și a pus un billet de o mie de franci; cel de al doilea a făcut de-așemenea același gest pios și a pus și el o mie de franci. Cel de al treilea, însă mai la curent cu progresale actuale ale vieții sociale, după ce a sărutat mâna mortului, a iust cele două billete de câte o mie de franci și a pus în loc un chec de trei mil de franci.

Paris, 1 Ianuarie 1926.

Nicky.

Știri din Maramureș

Evacuarea unui director școlar. O sinucidere tragică învârteli peste învârteli.

Mafia din Sighet a țareglătrat un nou succes, operând de data aceasta o culezătoare lovitură: În 19 Decembrie a evacuat cu ordinul personal al prefectului Mihályi Gábor pe dl Mihail Șerban director liceului „Dragos Vodă” din evartirul său din Str. Profesorilor. Pe un ger de 25 grade poliția a spart ușile și a evacuat la stradă mobile, iar victime în lișe de evartir a fost elită să se învârtelizeze în sala profesorală dela liceu cu 5 membri ai familiei sale.

Legalitatea era atât de mare, încât nici polițaiul C. Repoa instrumentat och al prefecturii nu a culezat să opereze la persoana evacuarea efulului în favorul dl-ului dr. Ion Rednic primmediul județului, care cum părăse imobilul locuit de dl Șerban în Mai anul 1925. Lu evacuare sunt interesanți afară de jidovitul „Iános bácsi” subprefatul Dan George și trădătorul de neam Mihályi Péter. Dan George locuia în casa lui Pászternák Adolf din Str. V. Alexandri și trebuia să iasă din evartir, Péter avea preamile evartir pentru învârtelile sale, iar dl dr. I. Rednic locuia în Str. dr. Ion Mihail un evartir cu 7 camere rechiziționate.

Pentru 200.000 lei „hăpă” renunță la evartir în favorul lui Mihályi Péter și la un evartir cu 2 camere prin rechiziție la afară de oraș Sub Grădini; în evartirul lui Péter intră Dan George și la local lui Dan Pászternák, care plătiese „hăpăul”.

Dr. Ion Rednic cumpără imobilul locuit de dl Șerban în Mai 1925 și cere nu dela Tribunal, ci dela comisia de țareglărire evacuarea dl-ului Șerban fără a-l pune la dispoziție un evartir potrivit. Comisiunea a probă cererea cu un schimb potrivit de evartire. Cum dl Rednic nu putea oferi evartirul potrivit ea schimb a intervenit la Buzurești ca dl Șerban să fie mutat din Sighet. Intervenția a rămas însă fără succes. Prefectul a intervenit la dl Grămaru, care l-a recomandat o țareglărire pacinică însă prefectul având o ură personală contra dl-ului Șerban l-a evacuat sarmavolito la stradă.

Învârtela și sâmbiala a scandalizat lumea cu simț bun și pe Români puși la oheremul „Paszterancilor” prin sâmbială țareglărire renegărilor jidoviți. Faptul e nemol pomenit, căel un func-

ționar român evacuază pe alt funcționar român în favorul unui evreu. D-l Șerban a dat în judecată mafia înfrastore.

Calea ferată a Salinelor Sighet—Coșlia și Osmășugățoi intră conform actului de concesiune, cu 1 Aprilie 1926 gratuit în posesiunea Statului. Dl dr. Florent Mihályi avocatul societății a interesat prin fratele său prefectul Gábor pentru societatea din Șvițera să l-se prelungească concesiunea. De notat că în 1925 trădătorul Mihályi Péter a faceret să țasele Statului cu 26 milioane protejând preluarea și statificarea liniei. *Suntam curioși de va succede învârtela de acum?*

Tânărul Vasile Andereo funcționar de bancă în Sighet s'a sinucis în 17 Dec. 1925. Numitul era martirul cauzei române. În anul 1920 a fost bănuț în Budapesta ca șpion, închis și maltrat în mod barbar, înceti după achitare boala de nervi numei prin gloată ucigător și a putut cura. De notat e, că denunțatorul mizerabil a putut petrece luni în Sighet, fără să fi fost arestat de administrația lui Mihályi cu toate intervențiile oamenilor de bine. Acest fapt a contribuit la mare măsură la scăderea moralului tănărului student, care va trebui trecut în cartea suferințelor naționale.

La Borșa nu se pot clădi școlile, pentru că fratele prefectului dr. Florent Mihályi, ca avocat al evreilor împiedecă expropriarea terenurilor vrate țareglărire oferită de comună pentru școli pe se poate vanda în urma învârtelilor.

Din munșele Statului a oferit comună 47.000 m² mof. cu 100 m² m. cooperativei sivece să țareglărire și exploateze lemnoasă la regie proprie. Cooperative nu se pae de învilit și la presența prefectului vinde lemnaie în piciora lei Măfant Sădior Șmiers cu 114 lei, când prin licitație publică se pot a-junge 160—180 lei de m² mof. esentă. Membrii comisiunii comunale revocă oferta și cer licitație publică, ca să împiedecă învârtela țareglărire. Cooperative școlii, clădirile publice — toate sânt afaceri sub argumal compasiunilor țareglărire. **Goresp.**

No. 3/926.

Publicațiune

În ziua de 29 Ianuarie 1926 la ora 10 a. m. se va vinde în a II licitație publică cu oferte scrise și închise la ocolul silvic orașenesc Oraș Timiș o cantitate de 388 65 metri cub lemne de brad fasonat din pădurea Valea cu aș, precum și 237 74 metri cub lemne de brad fasonat din Padina pietroasă.

Prețul de strigare pentru un metru cub 300 Lei.

Garanția pentru Valea cu aș 15.000 Lei, pentru Padina pietroasă 15.000 Lei.

Ofertele timbrate cu 1 Leu și 50 bani trebuie să conțină afară de prețul oferit în cifre și litere, garanția și declarația, că oferta cunoaște condițiunile și se supune lor necondiționat.

Condițiunile detaliate se pot afla între orele de serviciu la subsemnatul birou.

Brașov la 12 Ianuarie 1926. *Ocolul silvic orașenesc* 22 1—1 Oraș Timiș.

De vânzare

teren situat în apropierea gării Bartolomeu—Brașov și lângă canalul industrial Timiș, bun pentru construcțiuni industriale și locuințe. Oferte se primesc până la 15 Februarie 1926 la economatul b.sencei evangh. Brașov Cetate, Curtea Honterus No. 2, unde se dau și informațiuni. 18 1—0

Daruri de Crăciun

— Mulțămită publică —

În ziua de 22 Dec. 1925, ora-le 10 a. m. s'au împărșit unele daruri de Crăciun elevilor săraci și siliților dela școala primară de stat No. II de băieți din Brașov Schei

Azeste daruri s'au culețiat prin membrii corp. didactice dela oamenii de bine cu simțeminte noble, cari cu țasele căte bucurie pot aduce celor lipsiți, țasele daruri de sârbătole Crăciunului.

Elevilor s'au distribuit: ghete, cisme, un costum haine, fișete, pănză și ciorepi.

La culecția întreprinsă au răspuns următorii donat marini moși: Rada Orghidea comerciant 2 perechi cisme. N. N. O. Westerman comerciant 1 costum haine. Luca P. Nicolescu 5 m. pănză.

Au mai donat: Banca Românească 100 lei. Banca Națion. Rom. 100 lei. Banca Gener. a Țării Rom. suc. Brașov 100 lei. Albina 100 lei Banca Cetate 100 lei. Bioga 100 lei. C. Pastres 100 lei. Dumtru Orghidan 100 lei. Hălman 200 lei. Căpit. P. Nicolau 80 lei. Petru Papp 50 lei. Angela Papp 50 lei. G. Rotaru 40 lei. Căpit. Inesou Constantia 40 lei. Eu. Chimlescu 40 lei. Căpit. Constantin H. Călinescu 20 lei.

Direcțiunea împreună cu corpul didactic dela școala școlii, în numele elevilor cari au primit daruri de Crăciun, exprimă și pe calea aceasta mulțăminte sincere și călduroase, tuturor instituțiunilor și persoanelor noble, cari cu atăta dragoste împărșească binețerile lor pentru elevii școlii noastre.

Direcțiunea.

Eforia școlilor centrale ort. rom dia Brașov.

Nr. 149/9-6

Publicațiune

Eforia școlilor centrale ort. rom. din Brașov, în baza ordinului Vener. Cozistor. arhidiecezan Nr. 708 Episc. din 31 Ianuarie a. c. publică licitațiune pentru vânzarea următoarelor parcele de pământ, potrivite pentru locuri de construcție:

1. Nr. top. 6712 în extensiune de 6862 m. p. și anume: 3 parcele spre Str. Sămănei, pentru cari prețul minimal se fixează: pentru parcelele No. 1 și 2 cu Lei 360 și pentru No. 3 cu Lei 400 per metru pătrat; 3 parcele spre Str. Fabricii, al căror preț minimal se fixează: pentru parcelele No. 5 și 6 cu Lei 260 și pentru parcela No. 7 cu Lei 200 per metru pătrat; și 1 parcelă spre Str. proiectată a se face pe lângă edificiul Corp. V Armată, prețul minimal Lei 200 per metru pătrat.

2. Nr. top. 8810 (Fabrica de cherestea L. Gross) Str. Gării, în extensiune de 1131 m. p., prețul minimal Lei 125 per m. p.

3. Nr. top. 6732 (Magazia Fabricii de cherestea L. Gross) Str. Fântănei, în extensiune de 3591 m. p., prețul minimal Lei 125 per m. p.

4. Nr. top. 8820 (lângă Turnătoria de fier Jul. Teutsch Str. Gării) în estensune de 4526 m. p., prețul minimal de Lei 70 per m. p.

Vânzarea se face pe bază de licitațiune verbală și cu oferte închise, cari se vor depune în biroul Eforiei școlare (Liceul Andrei Șaguna) până în 20 Ianuarie 1926. la 3 ore p. m. împreună cu vadiu de 5%, dela suma oferită. Licitațiunea verbală are loc în 20 Ianuarie 1926 la 4 ore p. m.

Eforia școlară își rezervă dreptul să aprobe oricare dintre oferte, fără considerare la suma oferită, eventual să nu aprobe nici una dintre ele.

Brașov, din ședința Eforiei, ținută la 29 Decembrie 1925.

Eforia școlilor centrale ort. rom. Brașov.

3—3

Căștig 100 lei zilnic

cu acviții de asigurări. Oferte scrise la „Casa postală 7 Brașov”. Ocupațiunea principală rămâne neinfluențată. 938 27—0

Se rugăază

imediat vânzătoare, având cu noștință în școala la meștri. A se adresa Magazinul Danuș Topa Calea Moșilor No. 829 fost 411 Buzurești. 19 1—1

Casa de vânzare

din strada Castelului No. 53. Informațiuni se pot obține prin Eugen Smay. Lyadea Poștei 8 a, între orele 1 1/2—2 1/2 p. m. 23 1—3

Hala de carne No. 15

Carnea de vită prima calitate lei 24. De vitel I. cal. lei 34. De porc I. cal. lei 44. Slăcina lei 50. 24 1—3

Lemne de fag

cal. I. uscate, crepate și aduse acasă se pot comanda la Societatea generală comercială pe acți, Șada Neagră 62, Telefon 385, la Banca populară Brașoveană S. A. Strada Porții 59 Telefon 195 și la R. Gonser & Comp. Strada Neagră 23 Telefon 617. 11 2—2

OCAZIE

Se vinde la stațiunea balneară Techirghiol Județul Constanța, Vilele „Vasilichia” cu două corpuri case 450.000 lei și Vila „Dascălescu” cu 4 camere 200.000 lei construcție nouă, plata în rate.

Adresa: Jean Dascălescu, Str. Valea Albă No. 7. Constanța. 10 2—3

CINEMA MODERN

Azi Mați, mai rulează celebrul film

Părăsită pentru adulter

precedat de o burlescă de prim rang, în două acte.

În pregătire:

Drumul gloriei

cea mai puternică dramă socială a acestui an, în 10 acte.

Vine! Vine!

Grandiosul film:

Cu aeroplanul în jurul pământului

VĂ FERIȚI DE PAGUBA MARE TRĂTÂND LA TIMP

Gălbeaza

Oilor și Vitelor cu DISTOL

De vânzare la Farmacia DEPOZIT PENTRU ARDEAL: Succ. lui FRANCIS GERBEL CLUJ Plaja Unirei 12. 1066 6—9

CINEMA APOLLO

Filmul monumental

„RASFAȚATA PARISULUI”

a avut un efect neașteptat. Publicul a rămas încântat de grandiozitatea acestui film.

Filmul următor:

Sânge de artist Dragoste de artist

în rolurile principale cu Svetlana Petrovich și Colla.

Bucuria lor..

Oficiul guvernului vorbește „de-a călare”. Și fiindcă în articolul acestui ziar, articol pe care-l vizăm, este vorba de chestiile financiare ale țării, suntem îndreptățiți să credem că el pornește din cercurile viltitoze. Este și scris de altfel în termenii grandomaniei, pe care șeful finanțelor obișnuiește să o dovedească de câte ori e vorba de resortul d'asale.

Ni se spune anume că situația financiară a țării se prezintă mai mult decât splendidă, că: „România și-a echilibrat bugetele cîri se soldează regulat cu excedente, după ce și-a consolidat datoriile flotante externe, și-a plătit era mai mare parte din datoria internă, și a regalat datoriile de război și particulare, stabilizându-și moneda, după ce Statul a fixat condițiile în care lei va plăti împrumuturile la Banca Națională?..”

Așa vorbește oficiul guvernului.

E de prisos să mai dovedim că toate aceste răduri citate din „Viltorul”, — în loc să cuprindă un singur rîmbure de adevăr, — sunt expresia fidelă a sentimentelor zărafului pus în fruntea finanțelor țării românești. Recenta discuție la buget a desvelit de altfel adevărata situație financiară a țării.

Nu există cetățean, care trăind în această țară și gustînd din „fericirea”, pe care cantă să o arate rădurile de mai sus, să nu se revolte de cinemul cras, lăvrat din această afirmație care nu ține seama de faptul că acte și fapte pelrepute trag mai mult în balanță decât vorba celui care nu se aștepta să se ia la țară cu un adevăr real.

Bugete — echilibrate? A credea acest lucru însemnează a fi mai desechilibrat de cât cel ce afirmă așa ceva.

Datoriile flotante externe — consolidate?

Asta să-l-o spună „Viltorul” celui ce nu știe căte mizerii nu ne face strălucita tocmai din cază că afirmația de mai sus e un neadevăr.

Excedente budgetare? La ce atunci urcarea la fiecare sfert sau jumătate de an a articolelor Regiei Statului și a tarifelor C. F. R. și P. T. T.

Datoriile interne — plătite? Se poate. Dar nu o credem pînă când marl întreprinderi industriale suferă din cauză că statul nu-și achită datoriile, pe cari li-le detorează.

Să mai vorbim apoi de achitarea „datoriilor din război” — ne-am face direct ridicoli.

Iar „excedente budgetare” nu însemnează decât o afirmație a acelor inguști, cari nu știu că chiar și bugetul Angliei — căreia noi și aproape toată Europa îi datorăm etă de mult — arată deficite uriașe.

Dar în loc de atâtea răspunsuri la etătea întrebării, pe cari le provoacă oficiul guvernului, îl puem noi o singură întrebare:

Să ne spună o singură clasă socială din țara aceasta, care a simțit sau simte oășii de cât din fericirea, care s'uburdă dar rîndurile ziarului vizat...

În loc de acest răspuns „Viltorul” ne spune însă altceva. Că: rezultatul încercărilor presei opoziționiste de a spunea adevărul așa cum este, de a arăta nevoile în cari se zbate țara, este nul.

O fi! Știm că pentru actualul guvern nevoile țării sunt nul. Știm că prin „excedente” și „supraexcedente budgetare” se acopera mizeria unei țări întregi, mizeria pe care Băncile liberale o exploatează făcînd din ea un fel de lagăruș al capitalului liber.

Din acest ceșitil nu e cedat

nici odată și nu adrează cu nevoile țării.

Iar, pînă când liberalii vorod foc de artificii și dăsează în jurul intereselor capitalului lor, în zădor ne vorbesc de „normalizări și excedente bugetare”.

Credem, că excedente există. Ele sunt. Și sunt mai meri chiar de cum ar trebui să fie.

Dar aceste excedente, strășe din sărăcia și paguba țării, eu mentea de a țării pungile cătorva stăpâni și acelei finanțe, care a fost și este cea mai mare dușmană a țării românești.

Și aceasta este finanța liberală.

De aici, bucuria „excedentelor” și „fericirea” din articolul „Viltorul”.

INFORMAȚIUNI

D. n. prof. N. Iorga cu d. na au fost salutați în drumul său spre Paris în gara din Timișoara de o delegație a Partidului Național din jud. Timiș-Torontal, din care făceau parte d. n. dr. Liviu Căpăreanu, avocat, decanul baroului avocaților din Timișoara și vicepreședinte al organizației județene, dr. Coriolan Băran, avocat, secretarul org. jud., Col. Amos Pop, prof. Mihai Popescu și O. Tavian David, directorul ziarului „Voinea Bănătuțului”, membri în comitet. D. n. Iorga s'a înfrățit călduros cu delegații organizației noastre, insistînd înosebi asupra ultimelor evenimente dela ordinea zlei.

„Crucea roșie” pentru sinistrați. În urma pagubelor cauzate de inundațiile din Ardeal și Bucovina, „Crucea Roșie” a luat hotărârea să vie în ajutorul sinistraților cu eface și bani. A deciz să întrebunzeze în acest scop o sumă de circa 500,000 lei, care se va putea mări înă.

Restabilirea circulației pe c. r. Terminându-se clădirea nodului de lemn în lungime de 40 metri între Câmpia Turzii și Cănepești, circulația s'a restabilit fără transbordare. De asemenea și circulația între Turda și Abrud. În județul Coșava se lucrează cu zor la reparația zărilor de poduri distruse de apă.

Balul Crucii Roșii Brașov va avea loc în zua de Miercuri 20 Ianuarie 1926, în toate săliile Rădutei orășenești. Comitetul ajutorat de autoritățile militare și civile face pregătiri frumoase pentru aceasta serbare de binefacere, la care întreaga societate din Brașov se invită pe această cale.

Se știe că aceasta societate însemnată are scopurile cele mai nobile. Crucea Roșie Brașov susține o cantină-dispensariu pentru elevi debili și săraci din școalele primare, care sunt primii fără deosebire de naționalitate. La fiecare ocaziune a stat și stă în ajutorul celor nenorociți, astfel o parte din venitul acestui bal este destinat pentru ajutorarea celor sinistrați. Fiecare cetățean este dator a participa cu ajutorul său la această serbare. — Comitetul.

Dr. Ioan Negroș advocat în Mercuria Ciuc caută siegiar spre imediata angajare. Preferenți cei ce posed limba română și maghiară. A se adresa direct. 201-2

Vizitați frizeria modernă românească Matei Tonșea, Strada Porți No. 36. 2-6

Dr. Springer medic dentist, specialist în boale de gură (operator de gură) ordinaturni Str. Porții 66. (În casa ziarului „Brassói Lapok”) 15 2-10

Inaugurarea Curții de Apel din Brașov

Eri la 11 cor. s'a inaugurat. Curtea de Apel în orașul nostru Solemnitatea s'a început cu slințirea apei celebrată de Protopop Dr. I. Blega și preoții I. Prișcu, Dr. P. Debu și Dr. N. Stinghe, asistînd și protopopul I. Homzeș dela Zărești, N. Borzea dela Făgăraș și proto pop gr. cat. Hodărău din Brașov presum și reprezentanții tuturor confesiunilor din oraș, reprezentanții autorităților militare și civile și un numeros public coastăitor din magistrați, advoși, medel, profesori etc.

Din partea guvernului au participat Min. Chirculescu și Al. Constantinescu.

După serviciul divin prim. preș. Curții Di. Pop deschide ședința de constituire și dă cuvînt procurorului general, care comunică decretul de numire el nouilor consilieri.

Aceștia adăși în sală de câte 2 consilieri vechi depun jurămîntul în ordinea numirei înaltea primului președinte.

Declarînd constituita Curtea de Apel, primul președinte arată importanța înfrinării acestei Curți în istoricul nostru oraș și declară, să non inflijă Curtea va căuta să fie la înălțimea chemării sale pentru înfrinarea Petiei.

În numele baroului adv. din Brașov, decanul Dr. E. Mețianu, iar în numele Uniunii avocaților Di. adv. Oltanu, avînd delegație dela decanul Dobrescu, aduc mulțumiri celor cari au contribuit la înfrinarea dorinței românești de a se înființa această Curte de Apel la Brașov, exprimîndu și convingerea că activitatea acestei Curți va mîșturi așteptările.

Au vorbit apoi Di. Min. Chirculescu, în numele Min. Justiției Di. Măzescu, absent din cauză de boală, precum și Di. Min. Al. Constantinescu, reliefînd importanța justiției în viața statelor și exprimîndu și speranțele, că noua Curte de Apel înțelegîndu și mîntre sfîntă, va confirma marele adevăr că „justiția este temelia statelor”.

După această solemnitate, primăria orașului a oferit o așapă prietănoasă de serbătorire a acestui eveniment atît de important la viața orașului nostru.

Incendiul din Brașov

Duminecă seara, către 6 ore a izbucnit în strada Coștel b. 1 din S. hof, un incendiu care din cauza clădirilor zidite una înălțimea s'ă ia proporții uriașe. Norocul însă a voit ca acoperișele de șindilă ale caseilor din jur să fie îmbrăcate într-un strat dentat de gros de zăpadă, care a oprit căștilele purtate de vînt să dea proporții mai mari nenorocirei.

Focul s'a iscat în atelierul mășurului Klees din strada emialită, de unde s'a estins apoi asupra depozitului de scînduri și a locuinței, cari în câteva momente au fost cuprinse de flăcări. Toate sforțările pompierilor a și armatei, care a s'ărit în ajutor s-au mărginit numai la localizarea incendiului, și la opărirea caseilor din jur, de oarece de stingerea casei incendiate nu mai putea fi vorba. O pledoia în lucrările de salvare a constituit-o și faptul că din cauza situației prea înalte a locului, presiunea apeleră prea mică, așa că pompierii au fost nevoiți să cu ajutorul pompei cu motor să procure apa de la marl depărtări.

Pînă seara căte opt ore focul a distruș complet atelierul și depozitul de lemne împreună cu casa, scopul de tot acest loc ce o grămadă de dărăbături de

Reorganizarea secției Brașov a „Astreii” Alegerea noului comitet.

Duminecă d. a. s'a ținut în sala festivă a liceului „Andrei Șaguna” adunarea despărțămîntului Brașov al „Asociației pentru literatura și cultura poporului român”, în care s'a făcut darea de seamă a vechiului comitet și s'a ales noul comitet, chemat să reorganizeze și prezideze noua activitate a „Astreii” în acest colț de țară.

Adunarea, la care au participat vre-o 60 intelectuali brașoveni; preoți medici, profesori, institutori, funcționari, comercianți și meseriași, a fost prezidată de directorul dr. I. Blega, avînd ca notar al ședinței pe dl dr. Nagus.

Președintele deschizînd adunarea a făcut o scurtă reprivire asupra activității despărțămîntului Brașov al „Astreii”, arătînd rosturile noii ale acestei importante societăți culturale.

A urmat citirea raportului comitetului, pe care-l publicăm la alt loc al ziarului și citirea raportului de casă, ambele fiind primite de adunare.

S'a ales apoi o comisiune compusă din d. n. dr. Tib. Bredeceanu, protopop M. Hodărău, dr. Căliman și G. Căteanu pentru a formula propuneri în ce privește alegerea unui secretar salariat și a noului comitet compus din 15 persoane.

Suspendîndu-se ședința în acest scop, s'au făcut înscrierile nouilor membri. S'au înscris 12 membri pe viață cu taxa de lei 50) 9 membri activi cu taxa de lei 50 și un membru arjutător cu taxa de lei 10 anual, vîrșându-se în total suma de lei 6450.

După redeschiderea ședinței s'a ales cu unanimitate la propunerea comisiunii noi, noul comitet precum urmează:

Președinte: profesorul Axente Banciu.

Secretar: I. Colan, cand. de profesor.

Membrii în comitet: Protopop dr. I. Blega, protopop M. Hodărău, preot dr. Petru Debu, director I. Prișcu, E. Socaciu, N. Oghidan, dr. C. Moga, Gh. Căteanu, dr. Căliman, prof. I. Cristea, prof. Sânjban, prof. G. Popa, inspector P. Muntean și V. Branisce.

zid și jerrtic, care nu mai prezenta însă niciun pericol, așa că vecinii s'au putut întoarce liniștiți la locuințele lor.

Noaptea pe la ora 1 pompierii au fost din nou siliți să iasă la fața locului, alarmă fiind că focul izbucnise din nou. Au intervenit însă la curînd pompierii așa că după vre-o oră s'au putut retrage.

Cauzele incendiului nu se cunoște. Asupra acestui fapt circula diferite versiuni. Se spune că în incendiu ar fi fost provocat de un circuit electric, iar după o altă versiune vînt ar avea o an acțiune, care din neglijență ar fi aprins strajele în atelier. Nu se știe însă nimic sigur și cercetările continuă în acest sens.

Cât privește pagubele cauzate de incendiu, se crede că tres peste un milion.

Un lucru de neînțeles este dispariția mășurului Klees, care la început ar fi fost văzut ajutînd la stingerea focului, iar după aceea un se mai știe nimic de soarta lui. Pare probabilă părerea unora, cari susțin că nu e exclus ca să fi fost existat de flăcări.

La fața locului, unde fumează încă mormanul rămas pe urma incendiului, ține și acum pază un post de pompieri.

Noul președinte dl prof. Axente Banciu, luînd cuvîntul roștește o impresionantă cuvîntare cerînd concursul tuturor pentru a putea duce la bun sfîrșit opera culturală. Cere în deosebi celor de față să-și ia obligamentul de-a căștiga cât mai mulți membri pentru „Astra” și pledează pentru punerea temeliei unei biblioteci de împrumutul cărți, pentru ca cu deosebire în zilele acestea grele, când cartea a devenit pentru cei mulți atît de scumpă, ea să ajungă mai cu ușurință în mîinile celor setoși după lumină și hrană sufletească.

Cuvîntarea noului președinte, un vechiu și conștient dascăl al neamului, a fost subliniată cu vii aplauze.

Adunarea a luat apoi sfîrșit, dl director dr. I. Blega mulțumind celor de față pentru interesul arătat. G.

Cerem o anchetă

În ziarul nostru s'a afirmat, în legătură cu înlocuirea și evacuarea directorului Aurel Popovici dela școala primară de stat Nr. 4, să în oraș se vorbește că înauș revizorul școlii dl Pompiu Dan și-a închiriat locuința, adevăr că a s'ăvârșit aceeași faptă pentru școala directorului A. Popovici a fost un numele evadat din locuință și înlocuit din postul de director, după o activitate de 35 ani în serviciul școlii românești.

Afirmația noastră n'a fost desmintită deși cerusem d'ul revizor să răspundă: dacă acest s'von corespunde, sau nu, adevărului.

La câteva zile fiul dlui director Aurel Popovici, dl Flaviu Popovici ne a trimis spre publicare două declarații a doi sumari-milicioșori pentru închirierea de camere particulare, declarații semnate față de marsoi, din cari rezultă că de fapt dl revizor școlii a închiriat în anul 1924 și 1925 nu numai o parte din locuința sa din edificiul revizoratului școlii (Str. Sf. Ioan 25) ci chiar și biroul revizoratului, transformînd astfel locuința și biroul său în etel.

Nici aceste declarații extrem de grave n'au fost desmintite de dl revizor școlii, deși am fi dorit să putem publica o desmintire categorică din partea d-sale.

Prin urmare tăcerea dlui revizor confirmă nu numai s'vonul înregistrat de noi ci și declarațiile minșilor cari l'au adus d'ul revizor școlii magisterii în vîrile anilor 1924 și 1925 pe căte 5, 10, 25 zile, încasînd dl revizor zilnice căte 120, 150 și 250 lei.

Exprimîndu-ne mîrarea, că pînă acum nu s'a sesizat nici un for mai superior școlii al dlui revizor de a poroi o anchetă în comuna d-sale, pentru specularea locuinței și biroului revizorat, cari s'au dat din partea statului, ne simim dator în interesul moralei publice și a prestigiului autorităților școlare să cerem de urgență o anchetă, pe care de altfel am fi așteptat s'o cerea înauș dl revizor școlii în urma gravelor acuze cari s'au adus în public.

În dorința de a fi chela odată această penibilă afacere, așteptăm demersurile a căror esou ne-am făcut.

Colecta pentru sinistrați

Transport din anul trecut lei 12,731.50
Ilie Savu, comer. lei 1000.—
Protopop I. Hosiță „ 100 —
C. Mitrescu „ 100.—
Ioan Chirșpenz. „ 100.—

Total lei 14 031.50